

gekomen: ze zouden op een bijzondere wijze kerstavond vieren.

Maantje was een verzinnige jongen, die nadacht en vooruitzag, en van alles den inhoud wilde weten; hij kwam altijd met plannen en ontwerpen voor den dag, leidde de avonturen, was in alles de baas van 't spel, — een franke straatbranke, ongestuimig en wild, van niets en van niemand vervaard, doch met bevliegingen soms van ernst en ingekeerdheid. Onder de schoolknappen stond Maantje bekend als een der armste — van de makers speelde hij wel een boterham af, woonde in een huizekot waar 't reusde van de kinderen, hij liep zomer en winter aangetoorteld met afgedeeld goeds: vesten met te lange mouwen, eene broek met koorden om 't lijf gesnoerd, waarvan het gat hem onder de hamen hing, met of zonder hemd, maar altijd in slunsen en vendels. Doch daarom was Maantje Vincke niet slechter in aanzien bij de dorpsjeugd — over de kwestie staat en rang hebben buitenjongens eene eigen opvatting: rijkemanskinderen worden er meestal achteruitgezet — ze zijn niet gekleed gelijk de groote hoop, beschikken niet over de noodige en zoo gewaardeerde vrijheid om aan gewaagde spelen deel te nemen, verre tochten mee te maken, moeten zich in veel gevallen onthouden en er staan op te kijken als er in 't water geplonsd wordt, hooge boomen beklommen, omdat hun kleeren er niet tegen kunnen — het zijn teeuwelaars, broekschijters, en ze worden uit de gemeenschap geweerd als overdragers en verklikkers.

Maantje nu stond juist zoo hoog in aanzien bij de makers, omdat hij niets en niemand te duchten had, over zijn volle vrijheid beschikken kon — ook in 't al of niet naar school gaan — hij 't jaar door barrevoets en blootshoofds liep, — dat was de oorzaak van zijn stoutmoedigheid; hij gaf den toon en 't ordewoord aan heel de dorpsjeugd en 't werd als eene eer beschouwd door hem in het spel opgenomen te worden.

Nu had Maantje Vincke zijn plan om kerstavond te vieren. Hij kwam er niet botsbollig mede te koop, bebroedde het in zijn binnenste, overdacht alle bijzonderheden fijn en rijpelijk, en vertelde er amper een woordeke van aan twee, drie makers. Er moest een beetje geheimzinnigheid mede bemoeid zijn, dan kreeg het meer belang. Den Trotten, Naten Mus en Termote werden, als eerste drietal onder den arm genomen en op een zwijgen 't nieuws in 't oor gefluisterd. Later kwamen Voske, Sperluut en den Djas er nog bij. Huns gezessen vergaarden ze in 't geheim als samenzweereers en Maantje legde hun zijn plan uiteen. Zij zouden hun rondegang doen met de sterre gelijk ander jaren, doch in plaats van met hun giften naar huis te trekken, al te samen in Nanten Verhoevens stal kerstnacht spelen.

Waarin dit 'spel' eigenlijk bestaan zou, of te beteekenen had, wist Maantje zelf niet goed, en de anderen nog veel minder, doch geen die er naar vragen dorst, — omdat het van Maantje kwam, stelden zij het zich